

УЧЕБНА ПРОГРАМА

по ключова компетентност „Многоезикова компетентност“

1. Заглавие

МНОГОЕЗИКОВА КОМПЕТЕНТНОСТ

2. Дефиниция

Тази компетентност определя способността за ефективно ползване на различни езици по подходящ начин за комуникация. Тя като цяло обхваща същите основни умения като тези на езиковата грамотност: основава се на способността за разбиране, изразяване и тълкуване на понятия, мисли, чувства, факти и мнения, както в устен, така и в писмен вид (слушане, говорене, четене и писане), в подходящ кръг обществени и културни контексти в съответствие със собствените желания или нужди. Компетентността по чужди езици включва историческо измерение и межкултурни компетентности. Тя се основава на способността за посредничество между отделните езици и носители, както е описано в Общата европейска референтна рамка. Когато е уместно тази компетентност може да включва поддържане и доразвиване на компетентностите по майчиния език, както и усвояването на официалния език или езици на съответната държава.

3. Наименование на темата на обучение: НЕМСКИ ЕЗИК ЗА РАБОТА В ЧУЖБИНА (A1–B1).

4. Актуалност и приоритетност

Програмата е приоритетна, тъй като Ключова компетентност 2: Многоезикова компетентност е сред приоритетните оси на Програма 'Развитие на човешките ресурси' (ПРЧР 2021-2027), насочена към повишаване на конкурентоспособността и улесняване на международната мобилност на работната сила. Обучението е съобразено с Общата европейска референтна рамка.

- Усвояването на немски език е ключово за международна трудова мобилност и конкурентоспособност на пазара на труда.
- Подпомага социалното включване, културния обмен и професионалната интеграция в чужбина.
- Дава инструмент за активно участие в глобализирания професионален свят.

5. Целева група

- Целевата група включва безработни и заети лица, които са одобрени и притежават ваучер за обучение по Ключова компетентност 2: Многоезикова компетентност съгласно условията на ПМС № 48/2023 г. Няма ограничения за тяхното образование или предходен статут. Възрастта на обучаемите е над 16 години. Размерът на учебната група е до 20 обучаеми.

6. Цели

Основна цел:

Развитие на многоезикова компетентност чрез усвояване на **немски език** на нива A1, A2 и B1, което да позволи успешно покриване на ниво B1 по Общата европейска референтна рамка (CEFR) в рамките на 300 учебни часа.

Подцели:

- Развиване на комуникативни умения във всички езикови умения (четене, писане, слушане, говорене).

- Усвояване на основни граматически структури и лексика (знания), необходими за самостоятелно общуване на ниво B1.
- Формиране на стратегии за самообучение и учене през целия живот и межкултурна осъзнатост.

7. Очаквани резултати

Общи:

ЗНАНИЯ	УМЕНИЯ	НАГЛАСИ
Познава основни граматични, лексикални и синтактични структури на немски език, съответстващи на Ниво B1 по ОЕЕР/CEFR. Разбира основни фрази, термини и функционален речник в ежедневни и професионални ситуации.	Справя се в повечето комуникативни ситуации, възникващи при пътуване. Може да продуцира прости, свързани текстове и да изразява мнения, планове и амбиции по познати теми. Умее да слуша и разбира основните моменти от стандартна реч.	Проявява положително отношение към ученето на езици и културното многообразие. Придобива нагласа за учене през целия живот (самообучение) и межкултурна осъзнатост.

Специфични (по CEFR):

- **A1** (100 учебни часа): След завършване на нивото обучаемият разбира и използва познати ежедневни изрази, може да задава и отговаря на въпроси, свързани с работа, представяне и основни инструкции.
- **A2** (100 учебни часа): След завършване на нивото обучаемият общува в прости, рутинни задачи, свързани с работни задължения, търсене на работа (CV, обяви) и може да описва работното си място.
- **B1** (100 учебни часа): След завършване на нивото обучаемият се справя в повечето ситуации, възникващи в работната и социалната среда в чужбина, може да пише официални имейли и кратки отчети и да изразява мнение по професионални теми.

8. Съдържание на обучението (с граматически, лексикални и специфични професионални изрази)

Учебното съдържание е структурирано в три модула (Ниво A1, A2 и B1) с общ хорариум от 300 учебни часа (минимум). Съдържанието е детайлизирано, за да покрие необходимите граматични, лексикални и професионални изисквания за постигане на Ниво B1. Всеки модул включва интегрирано усвояване на четирите езикови умения (слушане, говорене, четене, писане), като се прилага комуникативен подход.

МОДУЛ I: Ниво A1 (100 учебни часа):

- **Граматика:** Лични местоимения (Personalpronomen), спрежение на глаголи в сегашно време (първа и втора група), глаголи sein и haben, определителен и неопределителен член, род (der, die, das), отрицание (nicht/kein), въпроси с въпросителна дума (W-Fragen), модални глаголи (können, müssen, wollen) – основи.
- **Лексика:** Основни фрази, запознаване, поздравяване, числа, часове, дни от седмицата, описание на личност, семейство и дом/обкръжение, основни средства за транспорт,

инструменти, работно време и местоположение, както и фрази за инструкции и нареждане.

- **Професионален и социокултурен фокус:** Представяне пред колеги и обръщения на работното място (Hallo, Guten Tag). Общуване в ежедневието и задаване на кратки въпроси за адрес. Формулиране на основни въпроси/отговори, свързани с работата и местоположението (Wo arbeiten Sie?), включително обсъждане на работни инструменти. Разбиране и даване на прости инструкции и заповеди в работна среда (mach das, bitte).

Модул	Тема	Брой часове			Форма на обучение	Методи на обучение
		Хорариум (Общо)	Теория (Т)	Практика (П)		
Модул I:	A1.1. Азбука, поздрав и представяне	15 ч.	5 ч.	10 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
	A1.2. Семейство, род и пазаруване	25 ч.	7 ч.	18 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
	A1.3. Спрежение и основни категории	30 ч.	9 ч.	21 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
	A1.4. Модални глаголи и заповеди	20 ч.	6 ч.	14 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
	A1.5. Обобщение A1 и тест	10 ч.	3 ч.	7 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
ОБЩО НИВО A1:		100 ч.	30 ч.	70 ч.		

МОДУЛ II: Ниво A2 (100 учебни часа):

- **Граматика:** Включва Минало време Perfekt (с haben и sein) за разказване на житейски опит и събития. Дателен падеж (Dativ), предлози за място и време (с Akkusativ и Dativ). Бъдеще време (Futur I), отделяеми и неотделяеми глаголи. Сравнителна и превъзходна степен (Komparativ/Superlativ). Допълнителни подчинени изречения (Weil-, Dass-) и основи на възвратни глаголи.
- **Лексика:** Разширена лексика за описание на предишен опит и квалификации, разказване на минали събития. Лексика за търсене на работа (обяви, CV, мотивационно писмо) и трудови правила. Планове за работа/кариера и търсене на квартира. Административни термини, транспорт и насоки, комуникация в административни и банкови институции.
- **Професионален и социокултурен фокус:** Разказ за предишен опит и квалификации (CV) и описание на работен ден. Разбиране на работните задължения и инструкции. Водене на кратки телефонни разговори, свързани с работа. Общуване

с администрация (община, банка), транспорт и насоки. Четене на обяви за работа и културни различия
в немскоговорящата работна среда (основи).

Модул	Тема	Брой часове			Форма на обучение	Методи на обучение
		Хорариум (Общо)	Теория (Т)	Практика (П)		
Модул II:	A2.1. Минало време (Perfekt) и житейски опит	25 ч.	7 ч.	18 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
	A2.2. Дателен падеж (Dativ) и предлози	25 ч.	8 ч.	17 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
	A2.3. Бъдеще време (Futur I) и намерения	30 ч.	9 ч.	21 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
	A2.4. Сложни съществителни и межкултурна среда	10 ч.	3 ч.	7 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
	A2.5. Обобщение A2 и тест	10 ч.	3 ч.	7 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
ОБЩО НИВО A2:		100 ч.	30 ч.	70 ч.		

МОДУЛ III: Ниво B1 (100 учебни часа):

- **Граматика:** Включва Минало време Perfekt (с *haben* и *sein*). Дателен падеж (Dativ), предлози за място и време (с Akkusativ и Dativ). Бъдеще време (Futur I), отделяеми и неотделяеми глаголи. Сравнителна и превъзходна степен (Komparativ/Superlativ). Допълнителни подчинени изречения и основи на възвратни глаголи.
- **Лексика:** Разширена лексика за описание на предишен опит и квалификации, разказване на минали събития. Лексика за търсене на работа (обяви, CV, мотивационно писмо) и трудови правила. Планове за работа/кариера и търсене на квартира. Административни термини, транспорт и насоки, комуникация в административни и банкови институции.
- **Професионален и социокултурен фокус:** Водене на разговор по телефон и формулиране на оплаквания и запитвания към ръководство. Водене на дискусии по професионални теми и аргументиране на мнение. Официална кореспонденция (писмени/електронни отчети), изразяване на хипотези и

вежливи предложения. Справяне с конфликтни и нетипични ситуации в работната среда в чужбина. Подготовка и симулация на интервю за работа, обсъждане на фирмена структура и роли. Немски трудови обичаи и етикет. Дискусия за межкултурна и социокултурна адаптация и нагласи към работата в чужбина.

Модул	Тема	Брой часове			Форма на обучение	Методи на обучение
		Хорариум (Общо)	Теория (Т)	Практика (П)		
Модул III:	B1.2. Минало Време (Präteritum) и Конюнктив II	50 ч.	20 ч.	30 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
	B1.3. Прилагателни и относителни изречения	30 ч.	5 ч.	25 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
	B1.4. Професионална и социокултурна адаптация	10 ч.	3 ч.	7 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
	B1.5. Обобщение B1 и тест	10 ч.	2 ч.	8 ч.	Дистанционна	Активни и интерактивни
ОБЩО НИВО B1:		100 ч.	30 ч.	70 ч.		

9. Организация и методика на обучението

- Обучението се провежда изцяло в дистанционна форма (онлайн), като се прилага комуникативно-ориентиран подход, изцяло съобразен с изискването за доминираща практическа насоченост (минимум 60% практика). Учебният процес е организиран в три модула (A1, A2 и B1), всеки с продължителност 100 учебни часа.

9.1. Техническо и организационно осигуряване:

- Синхронно обучение (в реално време):** Използва се платформа за видеоконферентна връзка (напр. Zoom, MS Teams, Google Meet) за провеждане на лекции, интерактивни сесии и дискусии, покриващи пълния хорариум (300 учебни часа) на обучението, съгласно чл. 4, ал. 7 от Правилника за определяне на условията и реда за предоставяне на ваучери (ПМС №48/2023 г.).

9.2. Прилагани методи: Използват се активни и интерактивни методи, адаптирани за електронна среда, като: ролеви игри, дискусии в малки групи (чрез *breakout rooms*), симулации на професионални разговори и казуси, свързани с международна трудова мобилност. Фокусът е върху интерактивни упражнения за говорене и писане, като се осигурява незабавна обратна връзка.

9.3. Контрол на присъствието и участието: Присъствието на обучаемите се проследява чрез вградените функции за логване/отчитане на използваната платформа. Този контрол гарантира, че са изпълнени 300-те учебни часа за допускане до финалния изпит.

10. Ресурсно осигуряване

10.1. Преподавателски ресурси: Обучението се води от преподаватели с висока езикова квалификация по немски език и професионален опит в преподаването на езика. Преподавателите притежават дигитална компетентност и опит в прилагането на дистанционни интерактивни методи.

10.2. Техническо и материално осигуряване (за дистанционна форма): Осигурен е достъп до лицензирана платформа за синхронно обучение. Всички учебни материали (учебници, работни тетрадки, аудио- и видеоматериали, граматични справочници) са достъпни в електронен/дигитален формат.

10.3. Учебна литература: Използва се актуална учебна система по немски език, съобразена с ОЕЕР (*Netzwerk, Mittelpunkt*), която подпомага развитието на четирите езикови умения и покрива лексиката за професионален фокус.

11. Оценяване

Механизмът за контрол и оценяване е модулен и се провежда след всеки завършен етап (Модул A1, A2, B1), за да се удостовери покриването на съответното ниво по Общата европейска езикова рамка (CEFR).

11.1. Контрол на присъствието: Присъствието на обучаемите се проследява чрез електронен дневник и/или вградените функции на платформата, за да се гарантира участието в пълния хорариум (300 учебни часа).

11.2. Текущ контрол: Провеждат се междинни тестове по четирите езикови умения (Слушане, Четене, Говорене, Писане) в края на всеки модул (A1, A2).

11.3. Финален изпит: Провежда се задължителен финален изпит за удостоверяване на постигнатото ниво B1. В съответствие с изискванията на Указанията за разработване на програми за обучение по ключови компетентности по ПРЧР 2021-2027 г., този финален изпит се провежда извън общия хорариум от 300 учебни часа, предназначен за обучение. Общата продължителност на финалния изпит е 4 учебни часа. Изпитът има писмена и устна част и включва:

- Писмен тест (тест за рецептивни умения): проверка на уменията за слушане с разбиране и четене с разбиране.

- Практическа задача (писмено продуциране): съставяне на официален имейл или кратък отчет/текст за оценка на уменията за писане.
- Устен компонент (устно продуциране): свободен разговор, аргументация и дискусия по професионални или социални теми, оценен по критериите на Общата европейска езикова рамка (CEFR).

12. Продължителност

Общ хорариум на обучението (Модули I, II, III): 300 учебни часа.

- Ниво A1: 100 учебни часа.
- Ниво A2: 100 учебни часа.
- Ниво B1: 100 учебни часа.

Продължителност на финалния изпит (извън хорариума): 4 учебни часа. Обща продължителност на предоставяната услуга (обучение + оценяване): 304 учебни часа.

13. Документ

След успешно завършване на пълния хорариум (300 учебни часа) и успешно полагане на финалния изпит за ниво B1 (който се провежда след завършване на Модул III) се издава сертификат за придобито ниво B1 на владение на немски език, съгласно Общата европейска езикова рамка (CEFR) и изискванията на МТСП.

Успешното завършване на Модул I (A1) и Модул II (A2) се удостоверява чрез вътрешни протоколи/документи за преминаване към следващо ниво.